

KNAGENDE VLOEK

20 Vingers

20 Vingers

KNAGENDE VLOEK

2D Trilogie
DeeDeeProductions

©2013 2D Trilogie en DeeDee Productions
Alle rechten voorbehouden

Omslag ontwerp: Patrick Bauwens
Omslag uitvoering: Anja-Sylvie Postma

Dit verhaal is gebruikt als inzending voor de Paul Harland Prijs 2013.
Het is geëindigd op de 142e plaats (van de 206).

www.2DTrilogie.nl
www.DeeDeeProductions.nl

Voorwoord

1+1=3

Voor wie ook eens wil proberen om samen met iemand anders een verhaal in elkaar te zetten hebben wij de volgende waarschuwing; het is niet gemakkelijk om met z'n tweeën een verhaal te schrijven.

Wat begon als een schrijfoefening, waarbij ieder om de beurt een alinea schreef, groeide uit tot een verhaal dat we goed genoeg vonden om deel te laten nemen aan de 2013-editie van de Paul Harland Prijs.

Op een gegeven moment hebben we zelfs ieder een aparte versie gemaakt om die later weer samen te voegen. Geloof ons, als je op die manier werkt ben je minimaal dubbel zo veel tijd kwijt, iets waar je, als je met een deadline zit, zeker rekening mee moet houden. En vergeet niet dat je na het ontvangen van de uitslag waarschijnlijk aan de hand van het juryrapport ook nog eens samen je verhaal wilt reviseren, want je hebt immers ook samen het verhaal geschreven.

Is dat de reden waarom het zo lang heeft geduurd voordat we ons verhaal online hebben gezet? Nee.

We vonden dat ons verhaal ook een mooie kift verdiende. Eén van ons maakte een opzet, de ander had zoiets van: 'Leuk, maar met deze achtergrond ziet het er wel een beetje vlak uit. Zal ik eens iets proberen met wat meer kleur?'

En toen kwamen we ook nog op het idee om een voorwoord toe te voegen ...

Het titelblad van "Knagende vloek" is, net als het verhaal, meer geworden dan de som der delen. In ons eentje waren we nooit tot dit resultaat gekomen.

Het is niet gemakkelijk om met z'n tweeën een verhaal te schrijven, maar wel ontzettend leuk, leerzaam en een regelrechte uitdaging. Als je samen met iemand aan iets werkt, beïnvloedt de één de ander en stuw je elkaar naar grotere hoogten.

We raden elke schrijver, beginnend en gevorderd, aan om het in ieder geval een keer te proberen. Al is het maar om het een keer gedaan te hebben.

Veel leesplezier,
20 Vingers

Knagende Vloek

Sjoukje de Vries haalde haar bezem onder de laagste plank met vlaaien door toen er twee muizen tevoorschijn schoten. Verschrikt keek ze hoe de beestjes uit het zicht verdwenen.

Nee hè. Niet weer... Niet nu.

Een maand geleden was ze ook al muizen in het voorraadhok van haar bakkerij tegengekomen. Het waren toen geen twee muizen geweest, nee, het was een complete invasie!

Bewapend met een bezem had ze de rest van de nacht de wacht gehouden en de volgende dag met hoofdpijn en een humeur ver onder het vriespunt in haar winkeltje gestaan. Die ochtend, en ook de dagen erna, waren de verhalen over geruïneerde voorraden met de klanten mee naar binnen gekomen. Het was alsof die week een georganiseerde muizenbende in het dorp was neergestreken.

De muizenplaag was weer net zo snel opgehouden als dat ze begonnen was.

Met venijnige bewegingen veegde ze onder de rest van de schappen door.

Bah, dit kan ik er vandaag niet bij hebben.

Ze wierp een blik op de grote foto achter de balie. Een lachende vrouw met lange blonde haren en grote vriendelijke blauwe ogen keken haar aan. Aan haar hand had ze een klein meisje met dezelfde uiterlijke kenmerken.

Paul Lollema, Sjoukjes peetvader, had zich er vorige week nog hardop over verbaasd hoeveel ze op haar moeder leek. Ze wist niet of ze hier blij of verdrietig om moest zijn.

Ze keek op toen het belletje bij de deur een klant aankondigde. Daar had je hem net.

Sinds ze, na de dood van haar moeder dertien jaar geleden, de bakkerij weer had geopend, was het een dagelijks ritueel geworden dat Lollema langs kwam voor een koek en een praatje.

'Hoi Paul,' ze pakte alvast een koffiekoek uit het schap.

'Doe er ook maar twee moorkoppen bij.'

De moorkoppen deed ze in een kleine gebaksdoos, waarna ze het totaalbedrag op de kassa intoetste. Ze merkte dat hij haar gadesloeg. Plichtmatig glimlachte ze terug.

'Speciale gelegenheid?'

Lollema schudde zijn hoofd. 'Lekkere trek. Hoe gaat het met de opdracht voor de bruiloft?'

'Goed. Alles staat gereed in het voorraadhok.'

'Mooi,' glimlachte hij, maar de blik over zijn halfronde bril bleef onderzoekend. Zelfs hij moest in de gaten hebben dat niet alles in orde was.

'Ik heb daarnet weer muizen in het voorraadhok gezien,' zuchtte ze.

Lollema's glimlach verdween.

'O jee.'

'Het waren er maar twee, maar toch.'

Lollema plukte ongemakkelijk aan zijn mouwloze vest.

'Als je iemand nodig hebt om de wacht te houden...?'

Ze wimpelde zijn aanbod af.

'Dank je wel, maar dat is niet nodig,' glimlachte ze moe. 'Ik sluit de boel gewoon goed af en zorg dat er overal muizenvallen staan.'

Hoewel hij het probeerde te verbergen zag ze zijn opluchting. Toch vond ze het lief dat hij met het voorstel kwam.

'Ik wist wel dat mijn meisje de situatie in de hand had,' hij knikte goedkeurend.

Het belletje aan de deur klonk opnieuw. Het echtpaar van Malsen schuifelde naar binnen.

'Goedemorgen Sjoukje,' zei het vrouwtje plechtig. 'Een halfje volkoren, graag. En doe daar drie puddingbroodjes bij. De kleinkinderen komen op bezoek.'

Het vrouwtje glimlachte gemaakt terwijl haar man stoïcijns achter haar stond.

'Goedemorgen,' groette Sjoukje ze met een knik. 'Een ogenblik, ik kom zo bij u.'

Ze maakte met een stukje plakband de taartdoos dicht en gaf deze met de koffiekoek aan Lollema.

Mevrouw van Malsen drukte dramatisch een hand op haar borst.

'Meneer Lollema! Ik had u niet gezien,' bracht ze geschrokken uit.

Lollema knikte beleefd, maar kon een grijns niet onderdrukken.

Hij had de eigenschap zichzelf vrijwel onzichtbaar te kunnen maken. Ook in zijn boekwinkel liet hij klanten nog geregeld schrikken, hoewel dat zelden zijn bedoeling was.

Voordat ze met haar bestelling naar buiten liep keek mevrouw Malsen Lollema nog een keer beduusd aan.

Sjoukje grinnikte en schudde haar hoofd.

'Je jaagt mijn klanten weg,' grapte ze toen het echtpaar de deur achter zich gesloten had.

'Het is een gave,' knipoogde Lollema. 'Tot morgen, meisje.'

Sjoukje gaf hem een kus op zijn wang. 'Tot morgen.'

Met de koek in zijn hand zwaaide hij nog even naar haar vanaf de straat.

Sjoukje zette haar fiets voorzichtig tegen het raam van de etalage. Het rondbrengen van de bestellingen, wat ze vaak direct na sluitingstijd deed, was vlot gegaan. Ze had nog genoeg tijd om de laatste voorbereidingen voor de grote opdracht van morgen af te ronden.

Ze liet haar vingers afwezig over de fietsbel glijden. Het was een felroze ding en paste eigenlijk niet op haar fiets. Ze had de bel al tientallen jaren. Oorspronkelijk had het op haar eerste fiets

gezet en die ze van haar moeder had gekregen. Die fiets had ze allang ingeruild voor een groter exemplaar, maar van de bel kon ze geen afstand doen. Evenmin van de bakkerij die haar moeder haar nagelaten had.

De deur van de winkel was nog niet achter haar dichtgevallen of ze werd alweer open gegooid door Richard, een lange jongen met een dik bos golvend, zwart haar. Hij stormde de winkel binnen, miste op een haar na het rek met koekjes en kwam bij de toonbank tot stilstand.

'Sjouk!' hijgde hij.

Glimlachend keek ze naar de druktemaker. Die jongen kon ook nooit iets op zijn gemak doen. Sinds Lollema haar in contact had gebracht met de eveneens ouderloze Richard was het alsof haar leven weer een beetje kleur had gekregen. Ze had eerlijk gezegd niet verwacht dat Lollema het zou aanvoelen dat zij iemand zoals Richard nodig had.

De jongen slikte tussen twee ademteugen door en wees zwaaiend naar de deur achter in de winkel die toegang gaf tot het voorraadhok.

Dit leek niet op één van Richards speelse geintjes.

Met een frons liep Sjoukje naar de deur en opende deze voorzichtig.

Ze kon nog net een gil onderdrukken toen ze de ravage zag. Vlaaien lagen verspreid over de vloer, broden waren half aangevreten of zagen eruit alsof ze door een versnipperaar gehaald waren. Eén van de taarten die ze morgen moest leveren was bezig langzaam via de muur naar beneden te glijden en liet een spoor van slagroom, glazuur en fruit achter.

In shock liep Sjoukje door het vertrek. Haar pronkstuk, de bruidstaart, stond als één van de weinige creaties nog overeind. Alleen was daar een hap van genomen. Een flinke hap. Dit kon onmogelijk door muizen gedaan zijn.

'Verdomme, Richard, wat is hier gebeurd?' schreeuwde ze.

Richard deinsde achteruit en meteen had ze alweer spijt van haar uitval. Met een verongelijkte blik stond de jongen in de deuropening.

'Ik weet het niet,' reageerde Richard zacht terwijl hij de ravage bekeek.

'De winkel was dicht dus ik dacht, misschien ben je achter in de tuin bezig,' bracht hij uiteindelijk uit. 'Ik wilde achterom lopen, maar de steeg zat vol muizen. Ze stroomden onder het poortje van je tuin door. En toen sprong opeens een... *monster* over de schutting heen,' huiverend zweeg hij even.

Sjoukje wist dat hij bang was voor muizen. Ze had hem er vaak genoeg mee geplaagd, terwijl hij zijn fobie in alle toonaarden bleef ontkennen. Maar nu was er meer aan de hand.

'Een monster?' ze keek hem verward aan.

Richard knikte. 'Het liep voorover gebogen op zijn achterpoten, met grote klauwen... zijn kop... die tanden!' zijn ogen waren groot van angst. 'Oh, Sjoukje. Ben ik gek aan het worden?'

Ze keek hem verwonderd aan.

Wat hij precies had gezien, kon ze niet benoemen. Het moest iemand in een pak zijn geweest, ofzo. Iemand met een stel getrainde muizen die het nodig vond een slechte grap uit te halen.

Verdomme.

Morgen, in alle vroegte, moest die bestelling voor de bruiloft klaar staan. Zou ze het nog halen als ze nu meteen zou beginnen? Dat werd opnieuw nachtwerk.

'Wat moet ik doen?' mompelde ze verslagen.

'Zou dat monster nog terugkomen?' hoorde ze Richard angstig zeggen. 'De vorige muizenplaag duurde ook een aantal nachten.'

Dat was inderdaad ook iets waar ze rekening mee moest houden. Monster of niet, als Richard gelijk had over de hoeveelheid muizen, dan had het ook geen zin om een nieuwe voorraad te beginnen. Ze moest er eerst voor zorgen dat die rotbeesten vannacht niet opnieuw haar bakkerij binnen konden vallen.

'Kom mee,' beval ze Richard. Ze greep zijn arm en sleurde hem mee de winkel uit. 'We gaan *alle* muizenvallen opkopen die we kunnen vinden,' haar stem klonk nijdig en zo voelde ze zich ook. Al haar werk naar de filistijnen!

'Maar de winkels zijn dicht,' protesteerde Richard.

'Kan me niet schelen!'

Aan het einde van de straat had zich nog niet zo lang geleden een dierenwinkel gevestigd. Daar beende ze met grote stappen naar toe. Zoals verwacht waren de lichten uit. Ze bonsde hard op de houten deur die naar de woning boven de winkel leidde.

Geen reactie. Sjoukje beukte nogmaals op de deur, nu met twee vuisten.

Richard pakte voorzichtig haar hand vast.

Hij keek haar met een glimlach aan en drukte op de bel die op ooghoogte aan de deurpost hing.

'Oh...' Sjoukje bloosde. Stilletjes ademde ze diep in en liet de lucht langzaam ontsnappen om zichzelf te kalmeren. Richard wist haar niet alleen af en toe op te beuren, maar ook te kalmeren als dat nodig was.

De deur werd open gedaan. Een grote man met grijze ogen onder dikke grijze wenkbrauwen keek nieuwsgierig op hen neer.

'Eh, hallo. Sorry dat we u storen. Ik ben Sjoukje de Vries en dit is Richard Boelens,' Sjoukje stak beleefd haar hand uit.

'We hebben dringend muizenvallen nodig,' legde ze uit toen de man nog steeds haar hand niet schudde.

In plaats daarvan bleef zijn blik even op Richard rusten voordat hij zich tot Sjoukje wendde.

'Gerrit Langebeen,' hij schudde haar eindelijk de hand.

'Verkoopt u ook verdovingspijlen?'

Verstoord keek Sjoukje Richard aan, die haar blik met een grimas beantwoordde.

'Ik bedoel, kun je er een muis mee neer krijgen die,' hij schraapte schuchter zijn keel en hield een hand iets boven zijn kruin naast zich, '...ongeveer zo groot is?'

De eigenaar van de dierenwinkel leek totaal niet verbaasd. In plaats daarvan streek de grote man nadenkend door zijn snor en bekeek het tweetal onderzoekend.

'Juist ja,' concludeerde hij uiteindelijk.

De deur klapte dicht.

Richard keek Sjoukje schuld bewust aan waarop zij hem boos een duw gaf. 'Waarom zei je dat nou?'

De jongen zweeg. Sjoukje schudde haar hoofd en bewoog haar vinger naar de bel.

Voor ze gedrukt had verscheen Langebeen weer in de deurpost.

'Volg mij,' mompelde hij terwijl hij de deur achter zich sloot.

Perplex keken Sjoukje en Richard elkaar aan. Ze wisten uiteindelijk niets beters te doen dan de man maar te volgen.

'Ik neem aan dat je doelt op een wezen, zo groot als een volwassen man, die op zijn achterpoten loopt?' vroeg hij aan Richard zonder zijn pas in te houden, 'Behaard, grote ronde oren, klauwen aan handen en voeten, lange voortanden, snorharen?'

Richard knikte overdonderd.

Dat de dierenwinkeleigenaar bevestigde wat Richard had gezien gaf Sjoukje een onaangenaam gevoel. Was het wel zo'n goed idee deze man te volgen? Maar waar anders kon ze zo laat nog muizenvallen vandaan halen?

De man sloeg een hoek om. Sjoukje realiseerde zich dat ze de straat in liepen waar de boekwinkel van haar peetvader stond.

Ze liepen de winkel voorbij en volgden de man de eerstvolgende steeg in. Hij hield pas halt toen ze via een poortje in Lollema's achtertuin waren aangekomen. Daar haalde hij een sleutel tevoorschijn en opende een houten valdeur die luid piepend meegaf.

Sjoukje en Richard keken hem wantrouwend aan.

Langebeen glimlachte geruststellend. 'Ik heb de kelder in bruikleen, voor spullen waar ik in mijn winkel geen plaats meer voor heb.'

Sjoukje keek verontwaardigd. Haar peetvader verhuurde zijn kelder?

Waarom weet ik daar niks van?

Ze besloot haar peetvader hier morgen op aan te spreken.

'Heeft u daar muizenvallen?' vroeg Sjoukje achterdochtig.

Meneer Langebeen knikte kort en gebaarde hen vriendelijk voor te gaan.

Ze daalde de trap af, op de voet gevolgd door Richard.

De valdeur viel achter hen dicht. Ineens was het aardedonker.

'Moment,' mompelde de man. Hij schoof langs hen heen en even later hoorden ze een luide klik.

Een enkel peertje zette de overvolle kelderruimte in een zwakke gele gloed. Her en der stonden grote kratten, kisten en dozen op elkaar gestapeld.

Langebeen liep naar een stapel kisten die tegen de zijwand stonden. Hoewel de houten kisten zelfs voor iemand van zijn postuur te zwaar leken duwde hij ze met niet noemenswaardige inspanning opzij. Een donkere deur werd zichtbaar.

Richard keek met een frons naar Langebeen. 'Waar gaan we naar toe?'

'Meneer Lollema, de eigenaar van de winkel hierboven, en ik delen de kelder. Dit,' hij wees om zich heen, '...is Lollema's ruimte. Achter deze deur ligt die van mij.'

Langebeen opende de donkerhouten deur en zocht even naar de lichtschaakelaar. Een tl-buis boven een werkbank ging knipperend aan.

Sjoukje keek verbaasd rond.

De ruimte had wat van een kruising tussen een werkplaats en een woonkamer. Bij een afgeladen werkbank stond een ouderwetse fauteuil naast een open haard. Tegen de muren stonden stellingen die vol lagen met deels gerepareerde kooitjes.

Langebeen was even in de weer bij de haard. Toen de vlammen het vertrek verlichtten, gebaarde hij hen plaats te nemen op de met duct tape beplakte bank tegenover de fauteuil. Sjoukje ging met tegenzin zitten. Ze merkte dat Richard zich ook niet op zijn gemak voelde, maar ze moest die muizenvallen hebben.

'De muizenvallen liggen hier?' herinnerde ze de grote man voor de zekerheid.

Tot haar ongenoegen ging hij op zijn gemak in de fauteuil zitten, haar hint compleet negerend.

'Richard, jij omschreef een...' hij streek zijn duim en wijsvinger over zijn snor. 'Een gedaante,' besloot hij.

Richard knikte.

'Ik ben bang dat je mijn jongste zoon hebt gezien,' begon hij. Snel stak hij zijn vinger op. 'Maar voordat jullie hem gaan beschuldigen moet ik jullie eerst iets vertellen over mijn familie.'

Sjoukje schoof ongemakkelijk heen en weer op de bank die daardoor even kraakte. Ze wierp een zijlinkse blik op Richard die Langebeen met een peinzende frons aanstaarde, ondertussen zenuwachtig in zijn handen wrijvend.

'De geschiedenis van mijn familie gaat al heel wat eeuwen terug. Toentertijd luidde onze familienaam "Langbeint", een Noorse naam, die door mijn voorvaderen bij de aankomst in

Nederland is vertaald,' Langebeen gniffelde. 'Het is wel een grappig verhaal. De reis alleen al had...'

Sjoukje kuchte demonstratief. Ze had het vermoeden dat ze hier nog wel even zouden zitten en wilde het niet onnodig nog langer laten duren. Ze had nog een bruidstaart te redden.

De man fronste. 'Juist. Dat is niet waarom jullie hier zijn,' hij ging even verzitten. 'Op onze familie rust een vloek. Een zigeunervloek.'

Hij verwachtte duidelijk een reactie, maar kreeg alleen maar starende, afwachtende blikken toegeworpen.

'Ik had gedacht, gehoopt, de vloek niet door te hoeven geven en hem misschien zelfs te kunnen verbreken. Hij wordt doorgegeven van vader op zoon, begrijp je. Ons eerste kind was een jongen en ik vreesde het ergste. Maar niets duidde erop dat hij mijn vervloekte genen had meegekregen. Onze tweede was een meisje. Ik was opgelucht. Meer kinderen wilden we niet. Sterker nog, mijn vrouw kreeg te horen dat ze niet meer kinderen kon krijgen. De vloek was verbroken. Ik zou de laatste zijn die ermee rond hoefde te lopen,' hij streek mistroostig door zijn haar. 'Tien jaar na de geboorte van onze dochter raakte mijn vrouw alsnog zwanger. Ze was zo blij. Ik niet, kun je begrijpen. Ik heb zelfs geopperd het weg te laten halen. We hadden al twee prachtige kinderen die snel in de puberteit terecht zouden komen. Daar zouden we onze handen al vol aan hebben. Maar ze kon het niet. Dit kind was een wonder. Ze zou immers niet meer zwanger kunnen worden? Nee, dit was een geschenk van God, zei ze. Daar kon ik toch niet tegenop? Niet zonder mijn gruwelijke geheim prijs te geven en mijn huwelijk op het spel te zetten. Ik gokte het erop. Het was tenslotte al twee keer goed gegaan. Maar bij de geboorte van Stefan wist ik dat hij anders was. Ik *voelde* het als het ware,' Langebeen slikte een brok weg. 'De eerste vier jaar van zijn leven heeft hij geen kik gegeven. Nooit gehuild of zelfs maar gebrabbeld. Vele dokters hebben we bezocht en niemand wist wat er met hem aan de hand was. Ik wist het wel. Maar hoe vertel je je vrouw dat haar kind vervloekt is? God hebbe haar ziel, ik heb het haar nooit verteld. En misschien is dat zelfs haar dood geworden. Al dat gepieker over Stefan, het hield haar dag en nacht bezig.'

'Ik vind het heel erg voor u,' zei Sjoukje. 'Maar wat heeft dit met de muizenoverlast te maken?' Langebeen keek haar doordringend aan, waarop ze haar ogen verlegen afwendde.

'Stefan speelde graag in de winkel,' vervolgde hij. 'Het was ook daar dat ik hem voor het eerst hoorde praten. Ik liep naar hem toe om te horen wat hij zei, maar ook toen ik naast hem stond was er van zijn gebrabbeld weinig te maken. Op zich is dat niet zo bijzonder. Als een kind begint met praten is dat alleen maar met klanken, waarbij hij het geluid van de volwassenen na probeert te doen, nietwaar? Wat me toen alarmeerde was de reactie van de muizen in de kooi waar hij bij zat. Stuk voor stuk zaten ze met hun snuitjes in zijn richting,' Langebeen schudde

zuchtend zijn hoofd. 'Tot die tijd had ik de stille hoop dat ik geen gelijk had, maar mijn diepste angst werd op dat moment de realiteit.'

Sjoukje begreep er niks meer van. 'Uw zoon verkleedt zich als muis?'

'Hoe kom je daar nou bij?' Langebeen keek haar beledigd aan. 'Nee, hij verandert van gedaante. In de tweede week van elke maand verandert hij in een *Musmenneske*¹. Dat doet hij sinds zijn zestiende en dat is wanneer de narigheid pas echt is begonnen.'

'Moesmesk?' probeerde Richard.

'Musmenneske,' verbeterde Langebeen hem ongeduldig. 'Letterlijk vertaald betekent het "Muismens".'

'En hij verandert daarin? Net als een weerwolf?' vroeg Sjoukje vol ongeloof.

'Weerwolven zijn een mythe,' bromde Langebeen. 'Maar inderdaad, zoiets. Alleen heeft een Musmenneske niets met maanstanden te maken en is hij van nature niet gewelddadig. Wel gaat hij samen met zijn muizenfamilie op zoek naar voedsel en dat laat zo zijn sporen achter,' Langebeen zuchtte geïrriteerd. 'Jullie zullen begrijpen dat we veel zijn verhuisd sinds Stefans eerste transformatie,' hij trommelde met zijn vingers op de armleuning. 'Het betekent echter niet dat een Musmenneske ongevaarlijk is. Je kunt maar beter geen beet of een haal van zijn klauwen krijgen.'

'Is zoiets dodelijk?' vroeg Richard wezenloos.

Langebeen snoof minachtend. 'Zo goed als.'

Sjoukje en Richard keken elkaar even angstig aan.

'Maar, als u ook een muismens bent, waarom verandert u dan niet?'

'Ik neem er een soort van kuur voor in.'

'Waarom neemt Stefan die dan ook niet?'

'Hij kan het niet binnenhouden. Het is niet bepaald muisvriendelijk. Het doet pijn. Altijd.'

'Kunt u er niet op de één of andere manier voor zorgen dat hij niet naar buiten kan als hij... muis is?' stelde Sjoukje zwakjes voor.

Eigenlijk wilde ze dit niet vragen. Het idee je kind op te moeten sluiten klonk haar zelf al absurd in de oren, zelfs in zo'n bijzondere situatie.

'Ik heb het vaak genoeg geprobeerd,' zuchtte Langebeen. 'Maar het lukt de muizen steeds om Stefan te bevrijden. En ik kan hem maar moeilijk aan de ketting leggen, toch?'

'Waarom niet? Hoe kunt u dat monster rond laten lopen zonder dat u enig benul heeft van waar het uithangt?' viel Richard uit.

Met een kille blik keek Langebeen hem aan. 'Oh, maar dat weet ik wel, hoor. Op dit moment komt hij hier naar toe.'

¹ Uitspraak: *Moes-menssk*, met lange "oe".

'Wat?' Sjoukje schoot overeind.

'Ik heb met hem een afspraak gemaakt,' Langebeen wees achteloos met zijn duim naar de brandende haard naast zich. 'Als er rook uit de kleine schoorsteen van de boekwinkel komt, weet hij dat hij zo snel mogelijk hierheen moet komen.'

'Dit is onzin!' riep Sjoukje. Boos beende ze naar de ingang. De deur was dicht. Koortsig zocht ze naar de deurklink, maar die ontbrak. Ze sloeg met haar vuisten op de deur voor ze de rest van de kamer doorzocht op andere uitgangen.

Richard zat als verlamd op de bank, terwijl Langebeen uiterst kalm de bewegingen van Sjoukje volgde.

'Het heeft geen zin,' opperde hij met een rustige stem. 'De deur is alleen te openen vanaf de kelderruimte. Nog even geduld, meid. Hij kan hier elk moment zijn. Ga toch zitten.'

Op de grond lag wat resthout. Ze pakte een exemplaar dat er zwaar genoeg uit zag en liep er dreigend mee op Langebeen af.

'Wat wil je van ons? Laat ons gaan!'

'Je luistert niet naar me. Wat je ook doet, de deur gaat er echt niet eerder door open.'

'Richard, doe iets!' schreeuwde ze, maar de jongen keek haar alleen maar met paniekerige ogen aan.

Aan de andere kant van de deur hoorden ze gestommel.

'Ah, daar zul je Stefan hebben,' Langebeen ging verwachtingsvol staan.

Sjoukje greep de houten plank nog steviger vast. Haar hart bonkte in haar keel.

Richard draaide zich huiverend om toen de deur langzaam open draaide.

De deur blokkeerde Sjoukjes zicht, maar ze durfde zich niet te bewegen.

Ze hoorde een zachte korte grom voordat een horde muizen de kamer binnenstroof.

Met een schreeuw was Richard op de bank gesprongen. Daar voerde hij een panisch dansje uit terwijl de muizenmassa zichzelf de zitting op stuwde. Gillend schopte Richard naar de diertjes die op zijn schoenen wilden klimmen en zocht de veiligheid van de rugleuning op. De muizen volgden hem snel, dus waagde hij de sprong naar de werkbank. Daar gleed hij uit over de rommel. In een poging zich staande te houden klampte hij zich vast aan één van de stellingen, die door het plotselinge extra gewicht van de muur los kwam. Alsnog belandde hij met een klap midden in het tapijt van muizen, waarna de stelling met veel geraas bovenop hem stortte.

Roerloos bleef hij liggen.

Een harde brul deed de muren trillen. Alle muizen stopten meteen en keken naar Stefan.

Sjoukje kon nog net een gil onderdrukken toen hij de kamer binnen stroof en de omgevallen stelling woest aan de kant gooide.

Het was dat ze wist dat het Stefan Langebeen moest zijn, anders had ze nooit voor mogelijk gehouden dat het kromme harige lichaam, uitgerust met lange gebogen en onmiskenbare scherpe klauwen, iets menselijks was.

Wat haar het meeste verafschuwde was zijn gezicht. De term "muismens" was zeker niet overdreven.

Stefan hief zijn klauwen op boven het lichaam van Richard, maar Langebeen gaf zijn zoon een harde duw zodat die achterover tuimelde. Hij stond snel weer op en brulde kwaad.

Langebeen ging beschermend voor Richard staan.

'We hebben hem nodig, Stefan. Hij is de enige die ons kan helpen.'

Stefan leek iets te kalmeren. Hij hurkte neer en pakte heel voorzichtig een muizenlijkje op, snuffelde er even aan voor hij het net zo voorzichtig weer neerlegde. Hetzelfde deed hij bij nog enkele andere lijkjes.

Sjoukje merkte dat ze de plank onbewust had laten zakken en tilde hem snel weer op.

'Stefan, neem hem mee,' de stem van Langebeen was medelevend maar dringend. Hij legde troostend een hand op de schouder van zijn zoon die deze ruw weg sloeg, maar hij deed wel wat zijn vader hem opdroeg.

Zwijgend greep hij de armen van Richard. Zonder moeite sleepte hij het bewusteloze lichaam onder de rommel vandaan. De muizen renden voor hem uit of volgden hem op de voet.

Sommigen liften mee op Richards lichaam.

Pas op dat moment kreeg Sjoukje weer controle over haar benen. Ze wilde de achtervolging inzetten, maar ver kwam ze niet.

Langebeen liet haar struikelen. Ze smakte tegen de vloer waardoor de plank uit haar handen schoot en net buiten haar bereik schoof.

'Sorry, meid. Het is de enige oplossing,' hoorde ze Langebeen mompelen vlak voor ze een vlamme pijn op haar achterhoofd voelde en haar bewustzijn verloor.

Sjoukje kreunde terwijl ze over haar achterhoofd wreef. Ze opende haar ogen, maar zag niks behalve dansende witte vlekjes die haar lieten duizelen.

'Richard?'

Geen antwoord. Het enige wat ze hoorde was het ritmische bonken van de bult op haar achterhoofd. Hoe lang was ze buiten westen geweest?

Zo snel als haar hoofd het toeliet richtte ze zichzelf op. Voorzichtig slofte ze vooruit tot haar handen de koude stenen muur tegenkwamen. Deze volgde ze verder op zoek naar de deur. Ze probeerde er niet aan te denken dat deze mogelijk weer op slot zou kunnen zijn.

Opgelucht haalde ze adem toen haar hand ineens geen muur meer voelde en er een koele tocht over haar wang streek.

Op de tast liep ze de andere ruimte in. Ze stootte tegen een kist, maar wist zich nog net staande te houden. Sjoukje vloekte binnensmonds en viel meteen daarna voorover toen haar voet de eerste traprede naar de valdeur raakte. Gelukkig kon ze nog net een lelijke val voorkomen.

Haastig beklom ze de trap en gaf het luik een duw. Tot haar schrik gaf deze niet mee.

Jammerend duwde ze nog eens en nog eens, maar het hielp niets.

'Help!' gilte ze. Haar kreet klonk hol en leek geabsorbeerd te worden door de muren.

In een vergeefse poging rammelde ze nogmaals hardhandig aan het luik.

Net op het moment dat ze het wilde opgeven hoorde ze de stem van Lollema. Nog nooit was ze zo blij geweest hem te horen.

Sjoukje schreeuwde terug. Ze hoorde dat de valdeur van het slot werd gehaald.

'Wat doe jij nou hier?' vroeg Lollema verrast. Hij stak een hand naar haar uit, welke ze snikkend vastgreep.

Half huilend deed ze aan een verbouwereerde Lollema haar verhaal. Maar toen ze eenmaal over Stefan begon, suste hij haar.

Voorzichtig duwde hij Sjoukje van zich af en gaf haar een troostend kneepje in haar schouders. 'Kom.'

'Zozo, dus ik verhuur mijn kelder aan een Musmenneske.'

Sjoukje knikte en snoot haar neus. Ze was blij dat ze zichzelf weer wat in de hand had. Dat gejack had alleen maar voor meer hoofdpijn gezorgd. Ze legde haar zakdoek opzij en nam een slok water uit het glas dat Lollema voor haar had neergezet.

'Je klinkt niet erg verbaasd,' merkte ze op.

'Hmm, ik ben zelf al het één en ander te weten gekomen,' gaf Lollema toe. Uit een overvolle boekenkast haalde hij een dik boek. De kaft gaf krakend mee toen hij het op tafel open legde.

'Je weet dat ik graag mag weten waar mensen vandaan komen, hè?' hij bladerde gedreven door het boek.

Dat wist Sjoukje maar al te goed. Eén vraag ernaar kon urenlang eenzijdige gespreksstof opleveren.

'Toen Langebeen hier zijn winkel opende heb ik direct geprobeerd hoe ver ik de oorsprong van zijn familie kon traceren. De stamboom van Gerrit Langebeen bleek een genealogische goudmijn, maar uiteindelijk zat ik met meer vragen dan ik kon beantwoorden. Ik was van plan Langebeen zelf om opheldering te vragen, maar het ziet er naar uit dat ik te laat ben,' zei hij

bezorgd. 'Rond enkele leden van de familie hangt een sluier van geheimzinnigheid. Hier,' hij tikte met een vinger op één van de handgeschreven paragrafen.

Sjoukje boog zich over het boek, maar kon weinig van de tekens maken. Lollema leek er echter geen moeite mee te hebben.

'Dit is een volksverhaal uit Scandinavië over ene Geirrid Langbeint, die verliefd werd op Nuri, een meisje uit een zigeunerfamilie. Het was wederzijds en al gauw bleek dat ze zwanger was. Natuurlijk uit den boze in die tijd en daarom werd Nuri verstoten, waarbij haar baby een vloek meekreeg, uitgesproken door haar eigen moeder,' hij keek Sjoukje aan over zijn bril. 'Nuri's zoon was de eerste Musmenneske en daarmee gedoemd om het gen door te geven aan één van zijn zonen.'

'Dat klinkt niet als een langdurige vloek. Eén keer geen kinderen en de Moesmen... Muismensen zijn uitgestorven,' zei Sjoukje nors.

'Wel, het ziet er naar uit dat de vloek het tot nu toe nog overleefd heeft. Het heeft zelfs zijn weg vanuit Noorwegen naar hier weten te vinden.'

Normaliter zou Lollema bij de onthulling van een dergelijke ontdekking triomfantelijk hebben gekeken, nu bespeurde Sjoukje ongerustheid in zijn blik.

'Maar wat heeft Richard ermee te maken?' Sjoukje keek haar peetvader bezorgd aan.

'Dat vraag ik mij ook af,' hij snoof en klapte het boek dicht. 'Heb je enig idee waar ze naar toe zijn gegaan?'

Sjoukje zweeg en schudde mistroostig haar hoofd.

Toen Lollema het boek terug in de kast zette hoorde hij zacht snikken. Sjoukje zat met haar gezicht in haar handen.

'Waarom heb ik niks gedaan?' kreunde ze. 'Ik had die vent meteen neer moeten slaan.

Waarvoor had ik anders die plank in mijn handen? En daarna had ik dat monster te grazen moeten nemen. Waarom deed ik niks?!'

Ze voelde Lollema zijn handen op haar schouders leggen.

'Sjoukje, hier moet jij je niet schuldig om voelen, meid. Jou valt niets te verwijten.'

Lollema streelde haar ongemakkelijk over haar rug, net zo lang tot ze gekalmeerd was.

'Beter?'

Sjoukje knikte. Ze voelde zich nog niet echt beter, maar het lukte haar in elk geval weer haar tranen binnen te houden.

'Heeft Langebeen gezegd wat ze met Richard van plan zijn?'

Ze schudde haar hoofd. 'Nee, alleen dat hij hun enige kans is.'

'Hmm. Ik stel voor zelf te gaan zoeken, te beginnen bij de dierenwinkel.' Lollema liep naar een dichte kast achter in de kamer.

‘Moeten we de politie niet bellen?’

‘Hoe wil je uitleggen dat een muismonster Richard heeft ontvoerd zonder voor gek verklaard te worden?’ klonk Lollema vanuit de kast. ‘En trouwens, ze gaan toch niet eerder zoeken dan wanneer hij meer dan vierentwintig uur vermist wordt.’

Sjoukje liet haar schouders hangen. ‘Je hebt gelijk.’

Tot haar schrik haalde haar peetvader een geweer tevoorschijn die hij samen met een doosje kogels op de tafel legde. Toen verdween hij de keuken in en kwam terug met een flesje. Hij opende het en goot de inhoud ervan over de kogels.

‘Muntolie?’

‘Ter afwering van Musmennesken,’ verklaarde Lollema.

Sjoukjes blik bleef één groot vraagteken.

‘Na hun aankomst in Nederland zijn de Langebeens...Langebenen?’ Lollema fronste verward.

‘Ze zijn voornamelijk in Friesland rond blijven zwerven. Maar wat me opviel was dat ze steden zoals Sneek en Dokkum meden’.

Hij laadde het geweer.

‘Wat die steden gemeen hebben is een snoepfabriek waar pepermuntjes worden gemaakt. Nu had ik al gelezen dat muizen slecht tegen de geur van munt kunnen, dus vermoed ik dat Musmennesken er ook niet dol op zijn.’

Hij sloot het geweer en haalde met een triomfantelijke blik in zijn ogen zijn schouders op. ‘Baat het niet dan schaad het niet, toch?’

Onderweg probeerde Lollema, zonder veel succes, het geweer onder zijn jas te verstoppen. Gelukkig was er niemand anders op straat, hoewel het Sjoukje niet zou hebben verbaasd dat ze werden gadeslagen vanachter de dichte gordijnen.

De dierenwinkel was nog steeds donker en na aanbellen werd er niet open gedaan. Ongerust liepen ze achterom.

De poort die toegang gaf tot het erf stond wagenwijd open. Een deel van de binnenplaats was bestraat, de rest bestond uit zand en modder. In het licht van de tuinlamp zagen ze dat er verse moddersporen van paard en wagen het erf afliepen. De paardenuitwerpselen verderop verrieden dat ze het dorp uit waren gereden.

Lollema draaide zich naar Sjoukje. ‘Haal je fiets. Snel!’

Ze volgden de sporen tot in het nabijgelegen bos. Al snel hadden ze een woonwagen ontdekt, die een eindje van het pad tussen de bomen geparkeerd stond.

Het was een heldere nacht, maar het bladerdak schermde veel van de sterrenhemel af. Terwijl Lollema Sjoukjes fiets tegen een boom zette, hield Sjoukje onhandig het geweer vast.

Een groot Belgisch trekpaard stond verderop met een touw aan een boom vastgeknoopt. Ze trappelde met haar benen en schudde zacht hinnikend haar hoofd. Haar ogen rolden angstig waardoor het wit regelmatig zichtbaar was.

Sjoukje huiverde en voelde dat haar nekharen overeind gingen staan.

Lollema strekte zijn hand en verschoof een palletje op het geweer. 'Je hoeft alleen de trekker over te halen, mocht dat nodig zijn.'

Hij knipte de lange zaklantaarn aan en scheen onderzoekend in het rond.

Opeens hoorden ze achter hen iets. Geschrokken zwaaide Lollema de lichtbundel in de richting van het geluid. Het eerste wat ze zagen waren twee harige benen. Rillend tilde Lollema de lichtbundel omhoog tot die in de zwarte ogen van de Musmenneske scheen.

'Stefan,' fluisterde Sjoukje ademloos.

Sjoukje hoorde dat Lollema geschokt zijn adem inhield. De grommende Musmenneske deed een stap naar voren.

'Schiet,' hoorde ze Lollema verschrikt roepen, 'Schiet dan toch!'

In een reflex tilde Sjoukje de loop van het geweer omhoog. Het gegrom zwol meteen aan tot een gebrul en tot haar schrik zag Sjoukje dat de Musmenneske op haar afsprintte.

'Schiet!'

Ze kneep haar ogen stijf dicht. Haar vinger op de trekker maakte een spastische beweging net op het moment dat Stefan het uit haar handen sloeg.

Er klonk een knal. Stefan brulde verrast en viel voorover.

Sjoukje voelde zijn klauwen in haar schouders boren en gilde. Ze verloor haar evenwicht en sleurde Lollema die achter haar stond mee omver.

Uit alle macht probeerde ze Stefan van zich af te duwen.

Lollema, die met zijn benen onder Sjoukje vast zat, probeerde zich los te wurmen. Hij keek in paniek om zich heen en zag dat het geweer bij Sjoukjes voeten lag. Maar hoe hij zijn arm ook strekte, hij kon er net niet bij.

Stefan brulde en Sjoukje gilde angstig toen ze Stefans tanden zag. Zijn klauwen boorden zich dieper en dieper in haar schouders. Elk moment kon het voorbij zijn. Tranen rolden over haar wangen terwijl het door haar heen schoot dat ze nog zoveel te doen had. Ze wilde niet dood!

Haar panische gedachtestroom werd opgeschrikt door een doffe klap. Stefan zakte in elkaar en rolde van haar af zonder nog een kik te geven. Verschrikt keek ze van Stefan naar Lollema.

Deze leunde ongemakkelijk op zijn ene hand terwijl de andere de zaklamp nog in de lucht hield. Hij keek verbaasd en opgelucht tegelijk.

Zijn blik veranderde prompt toen hij de wonden aan Sjoukjes schouders zag.

Ze voelde voorzichtig aan haar nat geworden trui. Snel liet ze haar hand weer zakken, want een stekende pijn trok naar haar nek. In beide schouders zag ze vijf flinke jopen.

Ze wist wat dit betekende.

Lollema raapte het geweer op en hielp haar overeind. Hij keek onderzoekend naar haar schouders.

'Gaat het?'

Sjoukje beet op haar onderlip en knikte. Ze wankelde op haar benen. Lollema ondersteunde haar terwijl hij haar zwijgend naar de woonwagen begeleidde.

'Gerrit!' schreeuwde Lollema naar de woonwagen.

Sjoukje schrok. Nog nooit had ze haar peetvader zijn stem horen verheffen.

Uit de woonwagen klonk Richards stem, angstig en smekend.

Lollema probeerde de deur te openen. Op slot.

Met Sjoukje leunend in zijn ene arm bonsde hij hard met de kolf van het geweer op de houten deur. 'Gerrit! Doe open!'

Lollema keek besluiteloos naar Sjoukje toen opeens een aanhoudend gegil klonk.

'Richard!' riep Sjoukje in een reflex.

Richard schreeuwde zo hard en vol pijn dat Sjoukje haar hart enkele slagen voelde overslaan.

Lollema liet Sjoukje los en beklom het kleine trapje onder de deur. De woonwagen wiebelde op zijn wielen terwijl hij tegen het hout beukte.

'Gerrit!' hij schopte tegen de woonwagen, 'Doe open! Waag het niet die jongen iets aan te doen!'

De deur vloog open en raakte Lollema vol in zijn buik, waardoor hij achterover viel.

Langebeen keek met verwilderde ogen op hem neer.

Sjoukje zag dat er bloed van zijn beide handen droop en gaf prompt over.

Lollema kwam kreunend overeind. 'Waar is Richard.'

Langebeen mompelde onverstaaanbaar. Hij droeg een schort die voorheen wit was geweest. Het kledingstuk was verzadigd met bloed. Dat wat het niet meer hebben kon droop langzaam naar beneden.

Lollema richtte het geweer op Langebeen. 'Waar is Richard,' gromde hij nogmaals. Langebeen keek beduusd naar de loop van het geweer. Met zijn handen omhoog liep hij achteruit terug de woonwagen in. Zijn kuiten raakten een stoel, waarop hij als een zoutzak neerplofte. Lollema hield het geweer op hem gericht.

Met grote moeite volgde Sjoukje ze naar binnen. Ze gleed bijna uit over het bloed dat zich langzaam een weg naar buiten baande, waar het een plas in het gras vormde.

Ze kokhalsde. Snel hield ze een hand voor haar mond en sloot haar ogen om het braken tegen te gaan.

Toen ze Lollema naar adem hoorde happen opende ze haar ogen weer. Ze zag nog net dat hij snel een gordijn dichttrok.

Alle kleur was uit zijn gezicht weggetrokken. Wankelend greep hij de rugleuning van een stoel vast. Ze had hem nog nooit zo verslagen gezien, zelfs niet bij de dood van haar moeder.

Een sterke geur drong haar neus binnen. Opnieuw moest ze haar best doen om niet over te geven. Bloed.

Ze kon de metaalachtige smaak bijna proeven. Het deed haar denken aan een schooluitje naar een slachterij die alles behalve een goede indruk had achtergelaten.

'Wat heb je gedaan, Gerrit. Waarom?' vroeg Lollema zwak. Hij ademde zwaar. Het kostte hem moeite de loop op Langebeen gericht te houden.

Langebeen liet een luide snik ontsnappen. 'Ik moet mijn zoon redden,' jammerde hij. 'Waar is Stefan?'

Moeizaam kwam hij overeind en begon klaaglijk zijn zoon te roepen. Lollema duwde hem terug in de stoel.

'Waarom,' gromde Lollema. Hij wees naar het gordijn. 'Waarom... *dat?*'

'Door het eten van het hart, doordrenkt met het bloed van de bezweerder, zal de vloek teniet worden gedaan,' Langebeen staarde voor zich uit alsof hij de woorden oplas uit een onzichtbaar boek.

Sjoukje en Lollema keken hem geschokt aan.

'Richard stamt af van de zigeunerin?' stamelde Lollema ademloos.

Langebeen knikte zwakjes.

'Natuurlijk. Ik had het kunnen weten,' Lollema keek ontdaan. 'Hoe heb ik dat kunnen missen?'

Sjoukje was rillend naar het gordijn gewankeld. Eigenlijk durfde ze niet te kijken, maar ze wilde hem zien. Ook al zou het de laatste keer zijn. Ze moest hem zien.

'Sjouk, niet doen,' waarschuwde Lollema. Hij greep haar snel bij haar middel en trok haar weg bij het gordijn.

'Richard!' schreeuwde ze. Ze graaide naar het gordijn, wist het vast te grijpen, waardoor de rail van het plafond losschoot en met het gordijn naar beneden kwam.

Nog nooit had ze zo hard gegild.

Richards lichaam lag op een kaal tweepersoons matras dat in plastic gewikkeld was. Overal waren sporen van wegstromend bloed te zien. Zijn kleren waren doordrenkt, zijn zwarte krullen dreven in een rode plas.

Hij keek haar aan met wijd opengesperde dode ogen, zijn mond onnatuurlijk ver open en volgepropt met een dik stuk wit laken dat traag rood werd.

Zijn buik was ruw opengehaald waarbij zijn ingewanden hun vrijheid gretig hadden opgezocht. In een zilverkleurig schaaltje aan het voeteneinde lag een bloederig hart.

Even dacht ze dat het nog klopte.

Sjoukje kokhalsde en huilde tegelijk. Haar hele lichaam schokte.

Lollema begeleide haar voorzichtig naar de bank die tegen de zijwand stond en dwong haar te gaan zitten, al was daar niet veel voor nodig.

Hevig bevend wendde ze haar ogen af van haar dode vriend.

In haar ooghoeken zag ze dat Lollema het gordijn over Richard heen legde. Daar was ze hem dankbaar voor.

Langebeen zat zacht mompelend op zijn stoel terwijl hij schichtige blikken op het gordijn wierp.

Sjoukje wilde het uitgillen van ellende, maar ze kon zelfs haar mond niet openen. Alle emoties kwamen tegelijk en ze wist niet welke ze eerst moest doorlaten. Dus zat ze stilzwijgend voor zich uit te staren, te wachten tot ze eindelijk wakker zou worden uit deze nachtmerrie. Dat moest het wel zijn, een nachtmerrie. Zodra ze wakker was zou ze zichzelf uitlachen. Ze zou haar fantasie uitlachen omdat het van die onwerkelijke dingen kon verzinnen.

Voetstappen buiten deden haar versuft naar de deuropening opkijken. Innerlijk grijnsde ze. Ze kon voorspellen wat er nu zou komen. Het was tenslotte *haar* nachtmerrie.

Een klauw klemde zich om de deurpost.

Ze knipperde verward.

Nee. Geen klauw. Een hand!

Lollema volgde haar blik naar de deurpost en schrok ook.

Stefan strompelde poedelnaakt de kleine woonwagen binnen. Zijn linkerozij vertoonde een lelijk schampschot dat inmiddels was opgehouden met bloeden.

Hij keek Lollema, en het geweer in zijn handen, even schuw aan en week uit naar het kleine aanrecht naast de deurpost. Fronsend liet hij zijn blik even rusten op zijn vaders bloederige handen voor hij zijn grote grijsblauwe ogen op Sjoukje richtte. Duidelijk ontzet rustten zijn ogen op haar schouders. Een pluk van zijn donkerblonde haar viel over zijn gezicht

Sjoukje wendde haar blik af.

Hoe kon iemand die daarnet nog zo monsterlijk en misvormd was er nu zo mooi uitzien?

Grimmig vroeg ze zich af waarom ze over een naakte jongen droomde tijdens zo'n vreselijke nachtmerrie. Ze wenste dat ze eindelijk eens wakker werd en kneep zichzelf hard in haar arm.

De pijn verraste haar. Ze keek op. Er was niks veranderd. Of toch wel. Langebeen was overeind gekomen.

De man wankelde op zijn benen. 'Nee, nee...' jammerde hij met zijn bloederige handen in zijn grijze haar. 'Stefan moet het hart in zijn Musmenneske-gedaante eten. Wat heb je met hem gedaan?' Ziedend stootte hij op Lollema af. Samen tuimelden ze woonwagen uit, het geweer kletterend op de vloer achterlatend.

Stefan keek even naar het tumult buiten, maar maakte geen aanstalten om zich erin te mengen. Hij zakte tegen de keukenkastjes in elkaar en schudde geluidloos snikkend. Zijn hoofd leunde op zijn armen die gevouwen om zijn opgetrokken knieën lagen.

Sjoukje bekeek het hoopje naaktheid en slikte. 'Stefan?' vroeg ze voorzichtig.

'Het spijt me,' snikte hij zonder zijn hoofd op te heffen. 'Ik wilde... ik...,' hij keek met betraande ogen naar op. 'Ik wilde je geen pijn doen.'

Sjoukje slikte. Even was ze de gevolgen van haar verwondingen vergeten, maar ze werd er nu, als een klap in haar gezicht, weer aan herinnerd.

'Ik ga dood.'

Stefan fronste.

'Wat? Nee. Hoe kom je daarbij?'

'Jouw vader zei...'

'Mijn vader,' barstte Stefan uit. Hij veegde boos zijn tranen weg. 'Net iets voor hem. Jouw verwondingen betekenen dat je over een maand ook in een Musmenneske zult veranderen, net als ik. Mijn vader vindt dat je dan net zo goed dood kunt zijn.'

Sjoukje vroeg zich af of ze nu opgelucht of bang moest zijn.

'De muizen zijn de enige echte familie die ik ken. Ze zijn er altijd voor mij, door dik en dun. Dat kan ik niet van mijn vader zeggen. Het enige wat *hij* wil is dat de vloek wordt opgeheven. Maar als hij het een kans zou geven, zou hij zien dat het niet erg is! Alles wat hij wil is mij m'n familie afnemen. En nu heeft hij blijkbaar de oplossing gevonden.' Stefan keek boos de kamer rond.

'Waar is die jongen? Heeft hij al wat van zijn bloed afgenomen?'

Sjoukje slikte en keek even naar het gordijn. Stefan volgde haar blik en schoot overeind. Hij wierp een korte blik onder het gordijn waarna een zichtbare schok door zijn lichaam schoot. Met een verontwaardigde schreeuw pakte hij het geweer van de vloer en sprong naar buiten. Sjoukje bleef verbluft achter. Langzaam beseftte ze dat dit echt geen nachtmerrie was. Richard was dood. Zijn hart lag als een gelatinepudding op een zilveren schaalje aan zijn voeten en ze had wel degelijk een naakte jongen gezien.

Buiten hoorde ze Lollema geschrokken schreeuwen: 'Stefan! Nee!'

Er klonk een oorverdovende knal gevolgd door angstig gehinnik.

Sjoukje rende de woonwagen uit. Ze struikelde over het lichaam van Langebeen en viel voorover. Ze verwachtte een nare val te maken toen een paar sterke armen haar vanuit het niets grepen en weer omhoog tilden.

Ze slikte toen ze recht in de ogen van Stefan keek. Zijn naakte lichaam stak wit af in het valse licht dat uit de deuropening van de woonwagen op hen neerviel.

Sjoukje wierp een zijdelinkse blik op Lollema die hijgend schuin achter Stefan stond, met het rokende geweer in zijn handen. Zijn bril stond scheef op zijn neus en zijn gezicht bevatte enkele flinke builen, die morgen ongetwijfeld purper gekleurd zouden zijn.

‘Je vader doden is niet de manier, Stefan,’ praatte hij op de jongen in.

Stefans onderlip trilde, zijn vuisten gebald.

‘Hij heeft die jongen vermoord,’ snauwde Stefan terug. ‘Ik dacht dat hij wat bloed zou aftappen, maar hij heeft hem *vermoord!* Die man *verdient* het niet om te leven!’

‘Had je die munt maar moeten eten, dan was dit nooit gebeurd,’ zamelde Langebeen zwakjes vanaf de grond.

Sjoukje zag aan Stefan dat dit een behoorlijk pijnlijke opmerking was.

‘Munt eten?’

Stefan knikte boos. ‘Zo houdt hij zijn transformatie tegen.’

Het medicijn van Langebeen, realiseerde Sjoukje zich.

Ineens klapte Stefan dubbel. Hij zakte op zijn knieën en uitte een luide schreeuw. Verkrampd krabbelde hij overeind en staarde haar aan met verwilderde ogen.

Sjoukje voelde zich al ongemakkelijk bij zijn naakte aanwezigheid, maar nu liepen de rillingen werkelijk over haar lichaam. Toch durfde ze niet weg te kijken. Als hij haar zou aanvliegen wilde ze een kans hebben om op tijd weg te kunnen duiken.

Stefans gespierde borstkas ging heftig op en neer.

‘Stefan, wat gebeurt er?’ Langebeen kwam langzaam overeind.

De jongen strompelde achteruit en viel terug op zijn knieën.

Ze kon zweren dat ze botten hoorde kraken. Dit werd bevestigd toen Stefans rug onnatuurlijk boog.

Kreunend viel hij voorover op zijn handen. De pijn was van zijn gezicht af te lezen. Hij rilde van top tot teen en strekte spastisch zijn vingers tot ze knakten.

Sjoukje moest bijna weer overgeven toen ze zag dat zijn duimen afbraken en roerloos in het gras bleven liggen. Ook Lollema keek geschokt.

Hadden ze er wel goed aan gedaan de kogels met munt te overgieten?

De stompjes bloedden maar kort, want al snel verschenen er lange kromme nagels voor in de plaats.

Ook aan zijn vervormde vingers verschenen scherpe nagels, haast tegelijkertijd met de spontane haargroei over zijn lichaam in dezelfde donkerblonde kleur als zijn haardos. Met een gepijnigde brul gooide hij zijn hoofd in zijn nek. Zijn oren rekten uit en werden rond. Onder veel gekraak en geknars misvormde zijn gezicht. Zijn neus brak en stond een lange tijd scheef voor het weer in een enigszins toonbare vorm werd getrokken door het uittrekken van zijn gelaat.

Terwijl zijn ogen rolden in hun kassen, zwart werden en langzaam begonnen uit te puilen, stonden zijn kaken momenten lang in onmogelijke standen voor ze vooruit werden gestuwd en zijn tanden plaats maakten voor de grote tanden waar Richard zich eerder die dag zo angstig over had uitgelaten.

De muntolie in het schampschot had maar tijdelijk zijn transformatie omgekeerd, besefte Sjoukje ontzet.

Stefan sprong overeind en gaf een oorverdovende brul waarop Sjoukje een gil slaakte en snel haar handen voor haar gezicht sloeg.

Hyperventilerend keek ze door haar vingers heen.

Stefan staarde haar zwijgend met zijn zwarte ogen aan. Hij had geen stap verzet.

Langebeen had van de algehele verwarring gebruik gemaakt om de woonwagen in te sluipen en het schaalpje met het hart van Richard op te halen.

'Snel, eet op!' hij drukte het schaalpje onder Stefans lange neus.

Sjoukje liet verbijsterd haar handen zakken.

'Het is de enige manier om de vloek voor ons allemaal te stoppen, Stefan.'

Maar Stefan draaide zijn hoofd weg.

Langebeen duwde het schaalpje nog een keer dwingend onder Stefans muizenneus. 'Straks verander je weer en dan is het te laat. Eet op!'

Stefan gromde dreigend.

Langebeen keek naar Sjoukje die nietszeggend terug staarde.

'Wil je dat dat meisje elke maand die pijn moet doorstaan?'

Hoewel er geen wind stond bewoog het gras. Sjoukje zag kleine grijze schimmen door de begroeiing schieten. Ook Langebeen keek ongerust toen hij in de gaten kreeg dat ze door tientallen muizen werden omsingeld.

'Alsjeblieft,' smeekte hij. 'Jij bent jongste Musmenneske. Jij moet het doen, Stefan. Ik had het gedaan, als ik het kon.'

De eerste muizen waren langs zijn benen omhoog geklommen en hadden al snel zijn middel bereikt. Ze klommen verder en beten hem in zijn handen en nek. Langebeen sloeg ze met zijn vrije hand weg alsof het vervelende muggen waren.

'Doe het dan voor *haar!*'

Stefan gromde kort en de muizen hielden halt. Hij keek naar het hart en zuchtte verslagen.

Daarna keek hij naar Sjoukje alsof hij op haar toestemming wachtte.

Zojuist had ze gezien, of erger nog, gehoord wat haar te wachten stond. Het idee alleen al deed haar adem stokken. Maar dit was Richards hart, zijn gouden hart, zo goed en liefdevol, dat al teveel had meegemaakt. Het hoorde in zijn lichaam, hoe verminkt ook.

Hij was zijn leven al kwijt, ze kon hem toch niet ook zijn hart afnemen?

Ze schudde haar hoofd.

'Sjouk...' protesteerde Lollema.

'Nee. Meneer Langebeen heeft al genoeg leed veroorzaakt. Als Stefan ermee kan leven, kan ik het ook.'

Tranen stroomden over haar wangen toen Lollema eindelijk knikte en zwijgend het schaalpje uit Langebeens hand nam.

Huilend rende ze weg van de woonwagen, nauwelijks acht slaand op de muizen die in het gras piepend alle kanten opstoven.

Ze rende naar de rand van het bos, waar ze naar adem happend op haar knieën viel. Verderop briede het paard. Door haar tranen heen zag Sjoukje dat het dier moeite had om te blijven staan. Er stroomde bloed langs haar voorbenen en het duurde niet lang voor het paard in elkaar zakte.

Sjoukje kon alleen nog maar ongecontroleerd huilen.

Even later voelde ze een hand op haar schouder. Ze keek verschrikt op.

Lollema keek haar met tranen in de ogen aan en knielde naast haar neer om haar in zijn armen te wiegen.

Gekleurde blaadjes van pas uitgebloeide bloesems dwarrelden door de straat. Sjoukje bekeek het tafereel vanachter het etalageraam van haar bakkerij met een glimlach.

De onrust die vorige maand wekenlang in het dorp had geheerst was nu weer zo goed als bedaard, hoewel vele dorpelingen haar nog vaak vol medelijden vroegen hoe het nu met haar ging.

De wonden aan haar schouders waren verrassend snel geheeld. Alleen als je heel goed keek kon je nog zien waar de nagels waren binnengedrongen. Ze had de wonden goed verstoppt gehouden, zodat niemand er over zou beginnen.

Lollema daarentegen had een verhaal moeten ophangen om de staat van zijn gezicht te verklaren. Hij was zogenaamd van de keldertrap gevallen. Iedereen had het geloofd, want hij

wist het met volle overtuiging te brengen. Bovendien zou toch niemand hebben geloofd dat die vriendelijke Lollema een gevecht was aangegaan. Al gauw had niemand het er meer over. Lollema en Stefan hadden lang op Langebeen in moeten praten voor hij besepte dat de gruwelijke moord op Richard toch echt een stap te ver was geweest. Hij had gehuild als een klein kind terwijl hij maar bleef herhalen hoe ontzettend het hem allemaal speet en dat hij het alleen maar gedaan had om de vloek op te heffen, om Stefan een normaal leven te kunnen laten leiden.

Stefan had zijn vader eindelijk duidelijk kunnen maken hoe gehecht hij aan zijn muizenfamilie was en dat ze ook hem in hun familie hadden opgenomen als hij hen een kans had geven. Gerrit Langebeen bekende de moord op Richard. Hij moest wel. Er waren drie getuigen. Ook verklaarde hij aan de politie dat hij het paard had neergeschoten, hoewel het eigenlijk Stefan was geweest die zijn vader op een haar na had gemist, doordat Lollema hem net op tijd had tegengehouden.

Langebeen zei het geweer te hebben weggegooid en hield stug vol dat het ergens in het bos moest liggen. Daarmee zorgde hij er definitief voor dat zowel Lollema als Sjoukje en zelfs Stefan buiten verdenking stonden.

De kranten meldden dat het motief van de beestachtige moord onbekend was en dat de dader mogelijk aan een zware depressie leed. Bijzonder hoe feiten verdraaid konden worden.

Richard miste ze nog elke dag. Zelfs het winkelbelletje deed haar aan hem denken. Vele malen had ze zich hoopvol omgedraaid in de verwachting Richard te zien binnenstappen met een grote grijns op zijn gezicht. Al snel had ze het belletje weggehaald.

Ze liep terug naar de toonbank.

Stefan verscheen in de eerste weken na die avond alleen in haar dromen. Nooit in zijn Musmenneske-gedaante, maar wel altijd naakt.

's Ochtends werd ze dan vol schaamte wakker, tot ze besloot dat ze er niks aan kon doen, omdat ze die jongen nooit met kleren aan had gezien.

Op een dag stond hij ineens in haar winkeltje. Hij had een wit T-shirt en een zwarte leren jas gedragen, lichtblauwe jeans met daaronder felblauwe sneakers. Hij had heel serieus en zenuwachtig gekeken en een bosje knalroze rozen voor haar meegenomen, de schat.

'Hey schoonheid,' Stefan wandelde sierlijk de winkel binnen.

Sjoukjes hart maakte een sprongetje. Ze omhelsde hem waarop hij haar lang kuste.

Samen liepen ze de trap op naar de woning boven de bakkerij.

Vanavond ging het gebeuren. De transformatie.

Niet alleen zou ze van gedaante veranderen, ook haar leven stond op het punt een ingrijpende metamorfose te ondergaan.

De bakkerij was verkocht. De winkel was gisteren voor de laatste keer open geweest.

'Ik ben bang,' gaf ze toe.

'Dat mag,' hij streek een lok achter haar oor.

Hun plannen stonden vast. Na haar eerste week als Musmenneske zouden ze verhuizen naar een ander dorp.

'En als daar de bewoners erachter komen dat wij hun voorraden stelen? Wat dan?' had Sjoukje gevraagd.

'Dan trekken we naar een volgend dorp.'

'Telkens weer?'

'Telkens weer.'

Ze had gezocht. 'Dus we zijn gedoemd rond te blijven trekken zonder ooit uitzicht te hebben ons ergens te kunnen settelen.'

'Een leven als dat van een zigeuner,' beaamde Stefan.

Ze was bijna in slaap gedommeld toen ze een steek in haar zij voelde die zich een weg baande naar haar stuitje.

'Het gaat beginnen,' fluisterde ze hees.

Stefan veerde alert op.

'Draai je op je zij en probeer zo te blijven liggen.'

Ze probeerde rustig door te blijven ademen en vooral niet te denken aan de krakende geluiden die ze tijdens Stefans transformatie had gehoord.

'Onthoud, je lichaam weet precies wat het doet.'

Ze wist dat dit een lang en pijnlijk kwartier ging worden. De eerste transformaties waren het ergst, had Stefan haar verteld. Het zou nog jaren duren voor ze het beter onder controle had en zich er, net als Stefan, snel doorheen kon worstelen. Maar pijnloos zou het nooit worden.

Op Stefans aanbeveling had ze van tevoren voldoende gedronken, maar haar mond was alweer kurkdroog.

'Kun je me een glas hunnnggh...'

Stefan zat gehurkt naast het bed en legde zijn hand op haar arm. 'Ssst, probeer je te concentreren.'

Ze sloot haar ogen. De steken verspreidden zich via haar wervelkolom over haar lichaam. Het leek alsof het merg in haar ruggengraat in brand stond. En dit was nog maar het begin.

Ze kronkelde terwijl haar spieren haar botten in onmogelijke posities dwongen. Het vuur bereikte haar nek en handen. Rillend probeerde ze haar polsen tegen de lakens gedrukt te houden, maar hield dit niet lang vol. Ze draaide zich op haar rug en jammerde klaaglijk.

'Kijk uit met je nagels,' hoorde ze Stefan waarschuwen. 'Wacht, houd dit vast.'

Stefan hield een dikke stok boven haar. Met beide handen greep ze deze vast. Ze zag dat haar eigen nagels en duimen eraf waren gevallen en plaats hadden gemaakt voor de scherpe ronde muizenklauwen.

Een priemende pijn schoot tussen haar ogen door. Grommend drukte ze de stok tegen haar neusbeen. Tegelijkertijd voelde ze over haar hele lichaam een prikkende pijn. Honderden haartjes priemden zich een weg door haar huid heen.

Ze voelde hoe Stefan haar arm streelde en opende haar ogen. Stefans grijsblauwe ogen keken haar bemoedigend aan. Er liep een traan langs zijn neus.

'Je doet het goed.'

Ze probeerde te glimlachen.

Toen brak haar neus en trokken haar juk- en kaakbeenderen krakend een lang gezicht.

Ze ging rechtop zitten en bekeek haar lange behaarde voeten terwijl ze haar tenen wiebelde.

Alle pijn was verdwenen, net zo plotseling als dat ze gekomen was. De klok aan de muur gaf aan dat het echt niet meer dan een kwartier had geduurd, hoewel het als uren had aangevoeld.

Ze kon zich niet voorstellen dat ze ooit aan deze pijn zou wennen.

Stefan keek haar trots aan.

Ze liet zich van het bed glijden en liep schoorvoetend naar de kleedspiegel aan de muur, maar durfde niet te kijken.

'Je bent beeldschoon,' moedigde Stefan haar aan.

Met tegenzin draaide ze haar hoofd naar de spiegel. Ze schrok en piepte luid, waar ze nog meer van schrok.

Stefan lachte. 'Wen er maar aan, schat. Zo zul je de rest van de week klinken.'

Zijn lach verstomde.

'Jouw beurt,' piepte Sjoukje.

Stefan knikte en maakte een geruststellend gebaar.

Sjoukje richtte zich weer op haar spiegelbeeld waarop ze nieuwsgierig haar iets voorovergebogen, behaarde gestalte gadesloeg.

Stefan had gezegd dat ze zich om hem geen zorgen hoefde te maken tijdens zijn transformatie.

Ze voelde voorzichtig aan haar snorharen en probeerde het zachte gekreun van Stefan te negeren. Toen knoopte ze haar nachtjapon los.

Verbaasd bekeek ze haar rondingen. Alles was bedekt met een dikke laag korte blonde haren, alsof ze een strak pluizig shirt aan had.

Het duurde niet lang voor Stefan weer achter haar kwam staan, nu als Musmenneske. Hij leek lang niet zo angstaanjagend als ze zich kon herinneren.

Stefan keek verlegen naar haar spiegelbeeld. Zijn klauwen zweefden schuchter boven haar heupen. Ze rechtte haar rug zo ver mogelijk, pakte zijn handen vast en legde ze op haar behaarde buik. Hij legde zijn muizenkin op haar schouder en er verscheen een vertederde uitdrukking op zijn snoet.

Ze ving een geluid achter hen op. Als twee betrapte tieners lieten ze elkaar los.

De deur van de slaapkamer opende na twee klopjes. Lollema verscheen in de deurpost en keek enigszins ongemakkelijk de kamer in.

Langebeens misdaad was natuurlijk niet goed te praten, maar toch leek Lollema begrip voor de man te hebben gekregen. Het had hem aan het denken gezet hoe weinig hij al die jaren voor Sjoukje betekend had. Ook hij had besloten zijn leven te beteren.

Hij had de rol op zich genomen de twee zo lang mogelijk uit de problemen te houden. Waar zij ook gingen, hij ging met Sjoukje mee.

‘Jij bent mijn dochter. Ik wil er voor je zijn.’

Sjoukje had hem alleen nog maar kunnen omhelzen.

Hij bekeek het tweetal over zijn halfronde brilletje en glimlachte naar Sjoukje.

‘Klaar voor je eerste strooptocht?’

Tot Slot
- het bijbehorende juryrapport -

Commentaar Eveline:

Leuk verhaal. De fantastische elementen komen nu nogal uit de lucht vallen. Deze kunnen beter worden ingeleid. Introduceer ze op een natuurlijke manier in het verhaal, zodat het geloofwaardig blijft. Probeer niet te veel te beschrijven, maar toon wat er gebeurt en wat dit doet met de personages. Voed de lezer steeds een stukje informatie en laat hem zelf de verbanden leggen in plaats van dat je uitleg hoe iets in elkaar zit.

Het eind is verrassend en goed uitgewerkt. Je hebt originele ideeën en een leuke setting gecreëerd. Door te werken aan de structuur en je stijl, kun je het verhaal naar een hoger plan tillen. Succes!

Commentaar Rochita:

I was attracted by the writer setting this in a local setting. We need more of that. The writing is fair. It's not outstanding, but it could become more with time and with practice. Try to develop a more distinct voice.

Extra commentaar, Reinoud Schaatsbergen:

Het begin van jouw verhaal heeft een fijne, luchtige sfeer die in veel genres over kan gaan, al kreeg ik wel op pagina drie en vier het idee dat het verhaal zich op een jongere doelgroep richt. Dat kwam ook door de natuur van het ogenschijnlijke probleem – muizen die een voedselvoorraad aanvreten – en de ietwat kinderlijke reacties van Richard. Daarnaast suggereerde het feit dat Langebeen zo snel zijn geheim uit de doeken doet een sprookjesachtige of wellicht absurdistische setting. Tot nu toe een goede basis voor een dergelijk verhaal, dus ik las benieuwd door.

Je kunt begrijpen dat ik mij vervolgens nogal verbaasde over de gruwelijke scène op pagina zeventien. Die past wel degelijk thuis in een goed horrorverhaal, maar botst in dit geval met de hierboven genoemde schrijfstijl. Wat erna komt – een eens-goed-al-goed einde – botst ook weer met de horrorscène. Het verhaal lijkt niet te weten wat het wil zijn. Dat brengt mij als lezer in de war, waardoor ik mij niet kan inleven.

Nu is er ook één ander gegeven dat mij niet de angst laat voelen die je tracht neer te zetten: de weermuizen. Je probeert origineel te zijn door af te wijken van de standaard weerwolf, maar slaat de plank mis door een dier te nemen dat over het algemeen als schattig wordt beschouwd. Het is moeilijk voor iedere schrijver om door zo'n imago te breken en omdat het begin van jouw verhaal dus niet een onheilspellende sfeer neerzet, zijn zelfs de gruwelijke beschrijvingen niet overtuigend genoeg om de weermuis eng te maken.

Stel eerst vast wat je wil schrijven. Het luchtige sfeertje zet je erg goed neer, dus een absurdistische of komische aanpak zonder de horror zou niet misstaan. Wil je de lezer juist angst aanjagen? Dan is er meer werk aan de winkel. Verdiep je in andere horrorverhalen en onderzoek hoe die auteurs de spanning opbouwen. Wat sowieso cruciaal is, is dat jouw personages een ontwikkeling doormaken.

In jouw verhaal doet Sjoukje dat. Ze reageert weliswaar soms iets te gemaakt – zo ervaart ze te weinig ongeloof als Langebeen zijn verhaal doet – maar je weet haar vooral aan het begin en eind sterk neer te zetten. De anderen zijn echter minder goed uitgewerkt. Lollema wordt op het begin afgebeeld als een mysterieus personage, iemand die meer is dan wat hij lijkt. Later in het verhaal blijkt hij enkel behulpzaam, wat naar mijn idee een gemiste kans is.

Daarnaast is Richard te oppervlakkig. Zijn enige nut is dat hij de oplossing voor de weermuizen is, waardoor hij als een soort *deus ex machina* aanvoelt. Ook dit is een gemiste kans. Voeg aan het begin een hint toe dat hij van een bepaalde komaf is, dan komt de ontknoping minder uit de lucht vallen, maar diep hem vooral meer uit. Ik kon moeilijk met Sjoukje meeleven toen Richard doodging omdat hij niks voor mij betekende.

Ik lees hier een Young Adult-schrijver met potentie. Bepaal waar je heen wil met jouw schrijfstijl en oefen deze, maar blijf ook experimenteren. Horror is nou eenmaal een lastig genre om écht goed te doen, dus dat is een kwestie van vallen en opstaan. Zodra je jouw personages van meer diepgang kunt voorzien en je jouw schrijfstijl kunt stroomlijnen, geloof ik dat er mooie dingen uit jouw pen gaan komen.